Nr. 59. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 11 Augustu 30 Iuliu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Intrebare sarcastica.

„Korunk“ Nr. 87 in agoni'a sa de mórte observà, ca „Gazet'a“ in locu de articuli de fondu inveninati cá mai nainte, impartasiesce cunoscintie istorice si scientifice, dupa aceea intréba latinesce: Ubi pernicitas nota, quid cessarunt pedes? Noi la acésta intrebare putemu respunde in siese moduri, din care rivalulu nostru isi póte alege ori pe care va voi.

Scriitorii articuliloru „inveninati“ (?) petrecura in lun'a lui Cuptoriu alias Canicula la apele minerale spre a se curati de veninulu datu loru prin unii asasini de natiune si patria.

In locului Gazetei se scrie articuli i n v e n i n a t i intru tóta puterea cuventului in foile maghiare: „Magyar Ujság“, „Magyar Orság“, „Hon“, „M. Polgar“, „Korunk“, cum si in foile satirice, precum „Bolond Miska“ s. a.

Cateva adunari municipale din Transilvani'a detera si pana acum Gazetei cea mai stralucita satisfactiune in modulu celu mai neastieptatu.

Gazet'a se re'ntórce la istoria din causa ca'i este grétia de timpulu presentu, carele decopiaza intr'unu modu fórte scarbosu machiavelismu, mintiun'a si perfidi'a din timpulu trecutu.

Gazet'a nu mai póte scrie, pentruca este aruncata de catra potestatea discretionaria in stare escceptionala, precum fusese sub absolutismulu lui Bach, Schwarzenberg s. a.

„Korunk“ insusi marturisesce in Nr. 88, cá pres'a in patri'a nóstra este subjugata (leigázott sajtó), éra Gazet'a n'are nici unu protectoru de aceia, carele se fia in stare a o scapa din temnitia numai cu cate unu: Sic volo, sic jubeo. . . . . — B.

Unu episodu din o adunare municipale si o istorióra.

Comitatulu Cetatii-de-balta are preste 80 mii poporime ameatecata. In adunarea sa municipala tienuta sub presiedintí'a prefectului (comitelui supremu) o. Franciscu Béldi in 9—11 Iuliu a. c. fù bogata de cateva scene fórte neplacute, din care se cunoscù invederatu, ca partit'a domnitória inca este prea ne'ndestulata cu starea de facia a luoruriloru. Un'a din acelea scene fù produsa prin unu romanu anume Ioanu Rusu fostu functionariu in acelu municipiu. Dupa „M. Polgár“ acelu barbatu dise catra contele Béldi: „Preamarite Domnule comite supremu! Nu ian cuventulu din causa ca m'ai scosu din list'a candidatiloru, pentruca eu sunt mai gat'a de a merge in tóta viéti'a mea la sapa, decatu se portu deregatoria sub unu omu cá Dta (arata pe comitele supremu).“ La aceastea se face o larma infricosiata; viecomitele substitutu infrunta aspru pe dn. Rusu si ei dice se'si mesure cuventele remanendu intre marginile bunei cuviintie, pentruca din contra va fi constrinsu a se folosí de potestatea se si de rigórea legiloru, provóca si pe ascultatori a pazi ordinea si liniscea.

Noi scimu ca dn. Rusu la ocasiuni de acestea nu prea trage manusi albe, nici n'are datin'a de a calca in vertulu degeteloru, vediramu inse ca connationalii dnului Fr. Béldi inca sunt fórte ne'ndestulati cu candidatiunile ilustritatii sale, dn. Rusu inse trebue se fia avutu cu totulu alte cause de ne'ndestulare. Acelea si potu se fia si personale; acésta inse e tréb'a dlui Rusu, éra noi la loculu acésta no aducemu seminte de o alta causa mai generala.

In Aprile 1849 dictatoriulu L. Kossuth denumise de comisariu plenipotintu in Transilvani'a pe faimosulu tiranu Csáni din Ungari'a, care mai tardiu a peritu in furci. Acelu Csáni denumise alti comis. districtuali, éra intre aceia si pe c. Fr. Béldi pentru campia. Comisarii avea sub dispusetiunea loru pe o parte a gardei nationale. Doi capitani de gardisti anume pop'a Bárdi dela Sicu si unulu Fr. Kászonyi mergea cu companiile sale din satu in satu si pre multi romani apucandu, se intielege nearmati, adesea ii impuscá. O multime nenumerata de vaduve si orfani au remasu pe urm'a aceloru tirani, in catu si poporimea maghiara mai simtitóre incepuse a se scarbi de atatea crancenii; éra fiindca acei gardisti oriunde ajungea impuscá si gaine, gasce, ratie, pe care le mancá totu ei, din acesta causa connationalii loru numira pe acelea companii Tyukász sereg, adica óste de gainari. Acestea scene á la Vendée su tienutu mai trei luni. Dupa ocuparea tierii prin austriaci si rusi tiranulu Francisco Kászonyi fù condamnatu pe 15 ani si inchisu la Theresienstadt in Boemi'a impreuna cu alti mai multi. Bárdi apucase a peri mai nainte de a fi pedepsitu. Faptele capitaniloru comitelui Fr. Béldi su aruncatu si asupra lui o umbra fórte intunecósa si au remasu in memoria próspeta la toti locuitorii acelorn tienutori, precum a remasu si memori'a tribunaleloru de sange.

Nu ne indoimu, ca dnii L. Kóváry si K. Papp Miklos au inavutitu colectiunile lorn istorice cu tóte acele documente care se reduce la lunile Martiu-Iuniu din 1849, pentruca altmintrea n'amu putea pricepe cum s'ar scrie istori'a acelui timpu prea bogatu de evenimente. —

Una stringere de mana.

— Fói'a nóua din Galatiu „Piebenlu“ inca ne descopere intr'unu suplementu la Nr. 2 una specula a evreiloru cu onórea feteloru romane de acolo. Jidanii adica intretienea in Galatiu multime de bordeie, in cari se specula cu fetele romane insielate si rapite spre a le aruncá apoi in bratiele prostitutiunii. Si acést'a o putura suferi romanii crestini pana acum!? A fostu reservata dlui prefectu de acum onórea si laud'a, ca prin mesuri politienesci elu a desfiintatu bordeiele acelea spurcate dandu libertatea la vr'o 4—500 fiintie nenorocite si sterpindu astu comerciu jidanescu, care imormentéza tóta demnitatea umana. Ne alaturamu si noi la espresiunile de devotamentu publicate in „Nationea“ pentru d. prefectu:

„Fia dar' binecuventatu numele prefectului nostru. Dlu Lupascu a facutu, in puciniulu timpu de candu se afla in capulu administratiunei districtului nostru, dóua fapte mari: constringerea comerciantiloru straini la plat'a patenteloru si starpirea comerciului de prostitutiune. Éta ce póte face unu functionariu a carui inima este adeverata romana, si care nu'si face din violarea legiloru, din tolerarea abusului si din prostitutiune, unu midilocu de castigu.“

Gratulamu in fine guberniului de adi alu Romaniei, ca-ce vedemu, ca ómenii lui cu durere de anima patriotica se incórda a sterpi la abusuri, incepundu a redica templ'a moralitatii civile pe columnele cele mai solide ale civilitatii, ale demnitatii omenesci, ale simtiului comunu de a ne ingrigi de sórtea totului cu abnegatiune mai mare, de catu de cea speciale a nóstra. — Numai inainte, ca virtutea petrunde si pe cali nepasavere, ca trebue se lucésca in purpura de onóre, candu se desarma vitiolu. —

Fagarasiu 8 Augustu n. (Locurile adunarii municipale.) Nu scimu déca se va mai afla cineva carele se dè lucrariloru de acum ale representantiii municipale din districtulu Fagarasiului vreo insemnatate, speramu inse ca locuitorii aceluiasi voru simti in mai multe privintie urmarile pre cativa ani insinte.

II. Sa dn. capitanu supremu Tamasiu cá nou numitu prefectu alu districtului conchiamase comitetulu representativu pe 5 Augustu, éra pe 4 o conferintia privata constatóre din mai multi membrii. Scopulu conchiamarii comitetului municipalu fù aici cá si in celelalte municipii ale Transilvaniei alegerea functionariloru municipali, séu precum se dice la noi r e s t a u r a t i u n i l e, éra alu conferintii privata fù incercarea unei cointelegeri privitóre la imultirea membriloru comitetului cu alti cativa din cerculu B r a n u l u i incorporatu la districtulu Fagarasiului numai dela 1863 incóce cu mai bine de 20 mii locuitori romani curati.

Conferinti'a privata se tienù sub presiedinti'a dlui capitanu supremu duminec'a in 4 Aug. intre 5 si 8½ óre d. a., inse fara nici unu resultatu, din causa ca membrii unguri chiamati din orasiu facundu opusetiunea cea mai obstinata la primirea de membrii din susu numitulu cercu si romanii combatendu'i cu taria, desbaterea se prelungi pana in nópte. Locuitorii cercului Branu cerusera din parte'si primirea de 25 membrii; dn. capitanu invoindu-se la unu numeru de 24 alesi in adunari comunale si presentati spre intarire apucase a face intru acestu intielesu reportulu catra comisariulu regescu, cum si a conchiama pre toti 24 insi. Ungurii din Fagarasiu protestasera cu tóta solenitatea la acelasi comisariu regescu, dupa care Esc. Sa tramise capitanului supremu ordinatiune telegrafica, prin carea nu numai recunósce dreptulu cercului Branu de a fi representatu in comitetulu municipalu, ci concrede totuodata statorirea numerului acelorasi prin buna invoiéla in o conferintia privata. Ungurii protestandu si in contra acelei dispusetiuni naintara indata recursu telegrafiou la ministeriulu ungaresc. Spre a pricepe si cele ce voru mai urma premitemu cateva cifre. Comitetulu acestui districtu fusese compusu din 100 membrii, intre carii 36 din Fagarasiu ce are abié 5000 locuitori, éra restulu din districtu. In 1862 Fagarasiulu a cerutu a fi r u p t u din districtu si a remané municipiu de s i n e s i. Cu tóte acestea Fagarasianii totu midilocira la comisariulu regescu, cá fostii loru representanti se fia si acum parte la tóte lucrarile comitetului districtuale. Intr'acelea vreo 17 membrii su muritu, éra altii absentara din alte cause; dupace inse venira si cei 24 si cercului Branu, numerulu celoru adunati erá in dilele de siedintia intre 93 si 96.

In 5 Aug. siedintiele si lucrarile comitetului municipalu se deschisera pre temeiulu urmatórei programe pregatite inadinsu pentru inlesnirea lucrariloru si castigarea de timpu:

Invitarea dlui capitanu supremu prin o deputatiune.

Deschiderea siedintii prin dsa, ceea ce se si intemplà pre la 9½ óre prin o cuventare bine elaborata, care ar' merita se fia publicata in totu casulu.

Respunsu de bunavenire datu in numele comitetului prin dn. viecapitanu I. Codru-Draguianu.

Depunerea juramentului in calitate de capitanu supremu in faci'a adunarii dupa o formula nóua, ceea ce inca se facù intre aclamatiuni binevoitóre pentru persón'a dlui capitanu supremu.

Citirea instructiuniloru ministeriale, pre temeiulu carora se conchiamà adunarea spre a'si e s e r c i t a u n e l e drepturi constitutiunale. Acelesi se citira romanesce si unguresce.

Verificarea membriloru comitetului, éra cu acea ocasiune luarea in desbatere f o r m a l a a cestinnii cercului Branu. Deocamdata celoru 24 membrii din numitulu cercu li se luà cuventulu si se recunoscù dintre ei cá aparatori ai dreptului loru numai G. Baritiu, carele din in-

templare fusese alesu inca din 1861 membru si notariu onorariu. Cinci oratori unguri se gramadira unii dupa altii pe B. si pe ceilalti aparatori si desu numitului cercu, unii vorbindu de cate dóua si trei ori candu unguresce candu si romanesce. Mai in urma cerura amanarea desbaterii pana in alta di si pana le va veni loru „dreptulu“ dela ministeriu. Maioritatea respinse acea pretensiune. Oratorii unguri pretinsera votarea nominala care se si facù, éra cei 24 fusera primiti cu maioritate stralucita in sinulu comitetului municipalu.

Din acelu momentu se incepura lucrarile luate intru intielesu strinsu, pentrucà acum comitetulu era constituitu.

Se denumi o comisiune de 15 membrii cu scopu de a pregati listele candidatiloru in cointielegere cu dn. capitanu supremu.

Se citira cunoscutele dóua rescripte preanalte privitóre la diet'a Transilvaniei si la desfiintiarea legiloru din 1863/4, care fusera ascultate in tacere si fara celu mai micu semnu de aprobare séu desaprobare.

Vicariulu I. Antoneli insinuà din partea maioritatii o preamulita representatiune catra Mai. Sa c. r., éra pentru elaborarea acelsiasi fù denumita o comisiune de trei membrii, Baritiu, Antoneli, prot. Metianu, care se pregati pe 7 Aug. candu si fù primita de catra adunare. Ungurii insinuara contra-adresa.

In privinti'a instructiuniloru Baritiu dete la protocolu opiniunea sa, cà reservare de dreptu si protestu pentru viitoru, care se si acceptà de catra membrii romani in unanimitate, éra membrii unguri insinuara si ei cà si la tóte ocasiunile o p i n i u n e s e p a r a t a si protestu la protestu. Acelu actu alu maioritatii suna:

R e s e r v a r e d e d r e p t u s i p r o t e s t u.

„Cu privire la alegeri si la instructiune constatamu nsinte de tóte, ca in timpulu de facia ne aflamu din nou aruncati in unu altu provisoriu, séu vorbindu mai chiaru sub o dictatura nóua absoluta. Siepte barbati sub nume de ministrii fusera insarcinati a guberna si acestu m. Principatu totu cu acea potestate discretionaria, cu care eramu gubernati pana in an. 1861 si respective pana in 18 Febr. 1867. Tóta diferinti'a intre absolutismulu de mai nsinte si intre celu de acum consiste numai intru impregiurarea, ca astadata s'au conchiamatu comitetele municipale pe temeiulu unei nefericite instructiuni, asupra careia celelalte municipia inca 'si ridicara vocea loru, de si din cause diferitóre de ale nóstre. Elementele din care s'au octroatu comitetolu la an. 1861 in modu discretionariu sunt conchiamate si astadi cu lipsirea numai a celoru repausati in Domnulu. Impregiurarea cumca comun'a Fagarasiulu abdicandu de frumós'a prerogativa de a fi capital'a districtului s'a desbinatu de catra acela si s'a facutu municipiu autonomu pre cale absolutistica sub scumpulu si apasatoriulu titlu de cetate libera, nu se luà in nici o consideratione, ci ea fù lasata cà so siédia pre dóua scaune, se ia adica parte si la alegerile districtuale.

Intr'acesa comitetolu crede ca este cu totulu de prisosu cà se mai enumere si densulu tóte acelea puncte ale instructiuniloru, care lovescu in dreptolu publicu alu Transilvaniei si mai anume in drepturile municipale, fara care libertatea constitutionala este o frasa góla. Cu tóte acestea considerandu, ca anarchi'a este mai rea decatu multe nelegalitati calcatóre de constitutiune, precum si ca nu este bine a lasa potestatii discretionarie unu campu de jocu si mai largu decatu isi luà ea inssasi, comitetulu se invoiesce a indeplini in modu provisoriu alegerile municipale pe temeiulu candidationii administrative, grabesce inse a protesta totuodata in contra oricarora consecintie ce s'ar incerca a se trage in viitoriu din acestu actu electoralu in desavantagiulu acestei municipii si alu drepturiloru lui, pentrucà elu cede numai silei impregiurariloru si dictaturei absolutistice, care mai plana si astadi preste patri'a nóstra sub o nóua forma.

Fagarasiu 5 Aug. 1867.“

Acelu protestu primitu de toti romanii se puse totusi pentru alta di la ordine, din causa ca ungurii o cerura, éra romanii se invoira, pentrucà si in acestu modu se dea proba nóua de iubirea pacii, scelasi se alaturà la protocolu.

In 5 se dete de catra dn. capitanu supremu o mésa pentru mai bine de 120 óspeti, la care se ridicà primulu toastu pentru Maiest. Sa c. r. alu doilea pentru dn. capitanu supremu si dóua pentru pacea dintre noi. —

In 6 si 7 decurseru alegerile pentru 22 posturi. Inse despre acestea alta data. Acum fia de ajunsu a observa numai pre scurtu, ca partea mare a ddioru alegatori semenà a fi in adeveru petrunsa de importanti'a acelui actu electoralu, pentrucà numai asié se póte esplica reslegerea mai multoru functionari de mai nainte si trantirea fara crutiare a catorva, despre carii nu se póte dice nicidecum ca au cadiutu din resbunare politica si cu atatu mai pucinu din cea nationala. Spre mai buna orientare observamu, ca din toti membrii adunati in comitetulu municipalu era numai doi insi, carii nu sciau carte. —

Sibiiu 7 Aug. Esc. Sa gen. comandante din Ardéiu FML. br. Ramming a calatoritu eri la Bruck longa riulu Lait'a, unde se afla concentratu unu mare numeru de armata in tabera de exercitiu. — „Tel. Rom.“ vorbindu despre adunarea literaria din Bucuresci anuncia, ca d. A. Romanu si Dr. Hodosiu au trecutu catra Bucuresci, si observa: „Cu tóte acestea ne informamu, ca toti cati sunt desemnati si denumiti din Austri'a, nu voru poté luà parte“. Noi credemu din contra, ca regimulu se va bucurà de inceputulu acestu literariu, care n'are nemica ce se'lu faca suspitiosu.

Clusiu 6 Aug. Comitele supremu alu comitatului Clusiu br. Lud. Josika si-a datu demisiunea din postulu seu si se crede, ca in locu-i se va denumi c. Colomanu Eszterházy séu c. Béldi. Toti intrébà ca óre din ce motivu se'si fi datu demisiunea. — In cuventarea de deschiderea comisiunii cottense Esc. Sa si aratà invoirea si partinirea starii presente. Ce e dreptu, ca cuventarea si-o inchiasà cu cuvintele urmatóre: „Pe orizontele politicei europene se gramadescu nori incarcati; ce ascundu acestia in intunereculu seu, nu se afla in stare ochii nostri cei slabi a patrunde. Unu instinctu apasatoriu ne monitéza, ca póte amenintà periculu, dar' pentru acést'a nu trebue se desperamu.“ Mai incolo da consiliu, cà se se ferésca de orce schintela, ce ar' puté aduce in flacara acelu periculu si se se slipésca de stelpulu acel'a, a carei gloriósa misiune e a sustiené natiunea loru; pentrucà pe acea natiune, care se scie alipi, de ce trebue se se lipésca, niciodata si nimenea nu o va frange. — Din aceste cuvinte s'ar paré, ca br. Josika din resultatulu adunarii ar' fi vediutu vreo pornire pe alta cale si nu pe cea sperata de densulu. —

— Esc. Sa d. presiedinte alu curiii de casatiune L. V. Popp pentru restaurarea sanetatii s'a dusu la baile din Valcele (Elöpatak) unde va fi intreprindiendu cur'a. Nu e romanu, care se nu'i dorésca deplin'a restaurare a sanetatii, fiindcà 'lu considera toti cà lumin'a ochiului, si mangsiarea natiunii in cans'a justitiei. —

De lunga Muresiu 15 Iuliu. Soptu datulu acest'a unu corespondinte romanu in „K. K.“ din 1-a Aug. desapróba cu totu resonulu espresiunile cele indiscrete reproduse de catra diornalele maghiare din „Reform'a“; totudeodata inse cu franchetia si categoria romana le spune la maghiari, ca romanulu i-a cadiutu reu si s'a indignatu, pentrucà cu o trasatura de péna se nimicira deciderile dietei din Sibiiu, infigundu cu acést'a una rana catu se pote mai sangeróса in anim'a romanului, asié, incatu mangsierile unoru diurnale, cumca acelessi drepturi, introducundu-se de catra diet'a cea legala cu sanctionarea regelui incoronatu in legile patriei, se voru reabilita nu o potu neci macaru alin'a de dorere. Aci adauge, ca n'a potutu esi din gur'a unui romanu espresiuni de acelea vatematórie, cà se numésca incoronarea „una comedia“, finduca suntemu satui de tragédii si nu dorimu duamanii. Dar' inse pana la ultim'a suflare ne vomu luptà pe longa interesele nationale cu tóta arm'a indreptatirei si a demnitatii cei mai ecuitabile; ér', de ceea ce Ddieu se ne ferésca, si ceea ce nu speramu — si candu natiunea maghiara spre apasarea nóstra s'ar' opinti a ne nimici drepturile de a 4-a natiune politica, care trebue se le avemu recunoscute, si atunci inca ne vomu incordà a ne aduce la valóre drepturile nóstre, déca nu ni-ar' remané alta cale, prin necormate cereri la rege, ér' in fine incredintiandune in puterile nóstre si in puterea de viétia, prin resvoltarea spirituale vomu cuprinde si noi acelu terenu, pe care l'a preocupatu si natiunea maghiara. Elu finesce cu cuvintele, ca romanulu nu si va parasi drepturile sale cu una cu dóue.

Asta vorba franca se cuvine se pórte romanulu in gura si se o urmeze si in fapta or-si candu si facia cu or-si cine, finduca déca ómenii voru fi impetriti la pretensiunile nóstre, atunci ne voru lua in aperare dieii si timpulu, pe stindartulu caror'a este inscrisu: dreptulu e-galu politicu alu natiuniloru. —

Turd'a. In 2 Aug. s'a tienutu restaurarea comitatului. Potemu sci inainte, ca ce resultatu pentru romani, pentrucà déca propunerea romaniloru, privitória la rescriptele, ce scotu din valóre dreptulu loru din 1863—4, nu vrù maioritatea comisiunii s o considerá neci intr'atat'a, catu se o alature la representatiune pre longa tóta pretensiunea dlui canoniciu Vlassa spriginita de romani; déca in totu comitatulu cere in vre 170 mii locuitori abié numera maghiari vreo 20 mii, se propusera si se alesera numai 2 romani la judecatoria si in totu comitatulu numai 5 insi, preterindu si pre unu Siulutiu, care are o pracsa de vr'o 20 ani si póte se servésca de mustra in comitatu on conduit'a lui cea solida si devotata binelui comunu: apoi nu mai putemu considerá cuventulu de egalitate neci in tiér'a nóstra decatu cà unu medilocu de insielatiune, o satira. — Ore limb'a cum, ni s'a consideratu? Asteptamu relatiune fidela, cà materia istorica. —

É r a s i é r a e m i s a r i i r u s e s c i trebue se registramu, dice „K. K.“ in Nr. 93 impartasindu scirea din diurnalulu secuiescu „Néplap“, cumca in 23 s'a telegrafatu din Regin'a M. Osiorheiu (care am trebui se'lu nomimu „Tergulu Muresianu“), cumca in acelesi di s'au departatu de acolo 2 emisari rusesci. „In Adosalva, precum audimu“, scrie totu „K.K.“ „o pasere de speci'a acést'a a speriatu cu muscalii pe poporu. Ceea ce e mai curiosu inse e, ca inca nu se afla prinsi.“ — Fiinduca ací nu se pomenesce numele romanu cà pana acum, trebue se tienemu, ca emisarii acestia cu buna séma voru avé relatiuni de cele ce dicu, ca se propaga si prin Ungari'a intre maghiari: ca vinu fii lui Kossuth cu muscali. Si acesti emisari ar' trebui toti prinsi in loculu, unde propaga, cà se nu se mai faca spese si pe telegrame. —

Suplementu la restaurationea municipala a com. Solnocu interioru din 15 Iuliu 1867.

Pre candu corespondinti'a romana a Gazetei si a „Albinei“ pormindu din principiulu oportunitati, descrie decursulu restaurationei cu fidelitate, inse cu una reservatiune si crutiare, aflamu in foile maghiare si anumitu in „Korunk“ Nr. 84, o descriere cu privire la candidatiunea si form'a alegerii deregatoriloru preste totu interesanta, éra facia cu romanii si acea e plina de partialitate; — se ne fia dara ertatu si nóue spre intregirea si rectificarea corespondinticloru si intr'o parte si intr'alta a constata urmatórele:

Comitele supremu Carolu de Torma in 15 Iuliu deschidiendu siedinti'a a desemnatu pentru ducerea protocolului, inse ducerea protocolului si in limb'a romana a consideratuo comitele supremu de prisosu? — din care causa D. Gavrilu Maniu atunci inca jude supremu propuse indata, cà comitetulu comitatensu se provóce pe d comitele supremu, cà pentru ducerea protocolului si in limb'a romana se desemneze unu membru, ce se si intempla, denuminduse confratele Andreiu Francu cà se duca protoc. in limb'a romana in consonantia cu protocolulu in limb'a maghiara, dara suferindu acésta mai multe stramutari, d. G. M. afla cu cale de a propune, cà protocolulu in limb'a romana se nu se prelége acuma, ce intreginduse se se verifice prin doi membri si se se espuna spre cetire in cancelari'a notariloru pentru scuma. — La acésta propunere se scolà Carolu Dési cà contrariu esprimendusi opiniunea, ca prelegerea protocolului in limb'a romana nu are locu, de órace acela se póte privi numai cà o traducere de pe protocolulu limbei maghiare. Acésta parere din partea unuia inamicu cà dlui nu ne suprinse si ea din partea d. propunatoriu si alti romani fù combatuta, dara dupa ce d. comite supr. insusi se incercà a talmaci propunerea facuta, cumca ad. si insusi propunatoriulu — absolute — nu ar' dori cà protocolulu se se perléga in limb'a romana, ne au suprinsu cu multa amaratiune, pentru acea in cans'a acésta, si esprese a pretinsu, cà protocolulu dusu in limb'a romana inca se se perléga totudeauna. — Protocolulu in limb'a romana inse remase neperlesu si in siedintiele urmatóre. Éra pentru verificarea protocolului siedintiei ultime denuminduse

o comisiune de 5 membri, intr'acésta a fostu si din partea rom. d. G. M., cere dupa cum nemu informatu din nou au pretinsu, cá protocolulu in limb'a romana incá se se gate, spre verificare, ce d. comite supremu a si apromisu; — va avé inse vreunu resultatu, despre acea ne indoimu fórte!

Corespondintele lui „Korunk“ dice intre altele, ca 10 romani au capatatu posturi insemnate si crede ca voru fi indestuliti, de si ei au pretinsu cá se fia in diumetate aplicati.

La acésta avemu dupa óre care premisiune de a insemna: ca d. comite supremu dupa prandiulu de instalatiune finitu pe la 4½ óre d. a. a chiamatu la sine pe la 5 óre pre 20 de ai comitetului spre a compune list'a de candidatione, intre cari a fostu si Ioanu Colciern cu G. Maniu cá romani potiti — Acestia au staturito si au staruitu cá cu privire, ca in comitatu Iocciescu 92 000 romani cu ⅗ de posesiune din teritoriulu comitatului se se candideze, si aplice la tóte posturile de dimetate romani; inse acea propunere nu s'a primitu, si d. comite supremu s'a dechiaratu, ca elu din partesi ar' afla cu cale, cá unu postu de vice-comite — trei posturi de judi procesuali din 10 si trei postori de asesori la sedria din 10 se dè romaniloru, ci cá se fia de siguru alesi se se candideze pe acela esclusivu romani. Acésta propunere o primi maioritatea cu aplausu, si tóte incercarile din partea romaniloru de a reesi cu propunerea au cadutu, totuodata inse si propunerea d. comite supremu se nemicí prin sene insasi, ca-ci pentru posturile desemnate pentru romani inca candidase langa candidati natiunali parte maghiari, d. e. in cerculu Surducului parte maghiaroni, Preda — Mezei, — si asié urmá, ca in sinulu oficiolatului avemu pe fostulu jude procesualu Teodoru Breharin in contra vointei lui proprie, si in contra dorintei comune a romaniloru, de órece de si o unu omu de omenie, si cá jude procesualu au corespunsu chiamarei sale, inse in postulu de acuma nu'i in stare de a ne representá causele privatilorau si natiunale facia cu trei-patru maghiari resoluti. — Intre 10 judi procesuali avemu doi romani, (mai nainte 5) de cei blandi — intre 10 asesori singuru unu romanu, — de órece cei doi renegati Preda si Mezei in publicu s'au lepadatu de romani (?!); prin urmare d. comite supremu nici nu a fostu indreptatitu si candida sub nume de romanu, mai avemu unu vicefiscalu, doi vicenotari si vreo 6 cancelisti. — éta posturile cele insemnate! Sunt insemnate cu adevaru, ca-ci dupa ce d. asesori alesi nu au nici o idea despre dreptulu materialu si formalu austriacu, cancelistii de romani au se instruesze pe d. assesori de maghiaru si dupa acea, potu fi si ei dimisionati — cá superfloi! — (Va urmá.)

UNGARI'A. Pre candu in Vien'a se cruciesce fáimele, ca sen. imp. se va desfintia ca vitiu'a ministeriului e pusa in cestiune, ca posatiunea br. de Beust e sguduita si sub patronatulu unei dame de rangu mare s'a formatu o coalitione anticonstitutionala, care se ajute caderea lui Beust si desfintarea senatului, cá in loculu lui se se conchieme alta adunare straordinaria; precandu partidele dincolo de Laita nu se potu consolidá si intruni: in Ungari'a mergu lucrurile si mai departe. Dusmani si pacii si ordinii imprastia faime preste faime intre protimea maghiara. Anumitu s'au latitu scirea intre poporulu maghiaru, ca Kossuth vediendu, ca epistol'a lui indreptata catra Deak n'a folositu nemica, spre a feri tiér'a, s'ar' fi intrunitu acum cu Rusi'a si fii lui cá generali in armat'a ruséca voru si aduce pe rusi in Ungari'a. — Va se dica, ca nu era de ajunsu terenulu nationalitatiloru pentru a le pune in prepusu de conspiratiuni cu emisari rusesci, ci de candu veni insinte alegerea lui Kossuth de deputatu, in care democoratismulu maghiaru adóra pe salvatórele drepturiloru sale in contra ciocoismului, acestia aruncá acum si asupra tieraniloru maghiari prepusuri, ca ar' fi vendiatori de patria, pentrucá se remana numai ciocoismulu singuru la més'a cea verde cá singuru destinatu de a domni asupra maseloru crude. — Noi mai registraramu inca in anulu trecutu acésta faima despre intentiunile lui Kossuth, inse acum se descoperi chiaru si din brosiur'a „misiunea maghiariloru“ etc., ca intre maghiari se afla partit'a acea rusomana. Deci concesiunea cu emisarii rusi, ce se cauta intre romani, se cerceteze mai afundu intre ascunsurile acelei partite maghiare, care dede si consulului prusienescu de Verther prospecte de alipirea liberalilorau maghiari la politic'a prusiana, cum scriesce in not'a de deunadi lui Bismark. Opositiunea in Ungari'a a capatatu si mai multa dorere de capu, de candu vediù, ca asupra situatiunei Europei sufla o bóre resbelica. „Hon“ asia argumentéza: Déca ne vomu aruncá in resboiu, atunci suntemu perduti, orcum voru fi resultatele lui. Va cadé Austri'a? atunci invingatorii ne voru stinge simpleminte din siorulu vinetiuitoriloru. Va invinge Austria? Atunci érasi viae la ordinea de di influintí'a vienesa in causele Germaniei si atunci nu multu voru face nemtii din constitutiunea nóstra. Din asta causa avemu convingere, dice „Hon,, cá neci o picatura de sange maghiaru se nu se varse si neci unu denariu din partea maghiara se nu se contribue, pentrucá Austri'a in grati'a unui avantagiu politicu se nu ne póta trage si pe noi in . ! ! — Asia stau opiniunile partiteloru in momentele candu Beust se incércá a arangea lucrurile actiuniloru eventuali cu d. de Moustier la Salzburg. Iozifu alu II-le inca mersese chiaru in Parisu cu intentiune de a se alia cu Franci'a, dar' interesulu de principiu ilu aruncá deodata in braciele Rusiei. Asisi cursulu aliactieloru, elu are statiune numai intre cei de unuiu si acelasi principiu. Óre dualismulu oligarchicu cu monarchismulu democraticu si principiulu nationalitatiloru ce prospectu de aliantia póte da? Asta o voru cerne opositionalii magiari, de acea sar' retrage dela resbelulu eventualu intre Franci'a si Prusi'a, ca astépta mai multu dela acést'a, cu care isi scie vorb'a —

Pe Kossuth l'au chiamatu alegatorii din Vatiu, cá se primésca misiunea de deputatu si adres'a respectiva vrea se o duca o deputatiune chiaru in Turinu. — Perczeloj inca se alese deputatu in Zala Egerszeg si va se fia fispanu in com. Bacska, unde in 1848 se luptà in contra serbiloru.

Din Ungari'a cumperà Prusi'a la 27 mii de cai, cari toti se straportara prin nordu la Prusi'a. Franci'a inca cumpera, dá cumpera si acum, apoi se credemu in pace. —

Cau'a honvediloru se póte lua in legatura cu scornirile de emisari rusesci, cu care se face din tiéutariu armasariu, credu, ca numai cu scopu, cá se se póta stórce dela ministeriulu de resbelu din Vien'a vóia de a pune pe pitioru armat'a honvediloru care apoi va sci se prinda emisari pe toti antagonistii politicei din 1848;— ér' la casu de resbelu s'ar' scula in pitióre cu si Ungari'a cea mare pana la Marea négra. — Nu se scie, déca pueile lui Klapka au sositu, dar' conscrierea honvediloru merge regulata si infiintarea reuniuniloru loru e intinsa preste tóta Ungari'a si Transilvani'a, cá o pandia de cele finu tiesute.

CROATI'A. Zagrabi'a 3. Aug. Unu casu, care se trage din ticalosi'a relatiuniloru urbariale, cari de atat'a tempu inca tóte nu sunt ordinate si regulate, unu casu de conturbare in posesiune pe bunurile baronului Rauch a produsu unu staciu infricosatu intre plugarii croati si intre ostasimea ce se trase spre ajutoriu in favórea baronului. Din partea tieraniloru remasera 10 morti si 40 raniti, din partea militiei se ranira 2 gendarmi. Descriere mai detaiata despre casulu acestu tristu si de reu augoriu inca nu primiramu, stai'a inse primimu, ca tieranii se opunera trupei comandate de unu capitanu in cointielegere cu amploiatii politici. Nota bene compani'a acést'a erá din regimentulu croatu sluinu si se retrase dinaintea multimei preponderante a tieraniloru fara a fi desiertatu vre-o impuscatura. Numai dupace din partea comitatului Zagrabiei se mai recurrá o compania de infanteria a regimentului ung. Gyulai din Karlstadt si dupace monitorisle din partea oficiriloru comandanti si acestei companie si a oficialului politicu respectivu nu avura inaintea tieraniloru neci unu resultatu, se intempla staculu, a carui jertfa inca nu se scie acuratu, catu e de mare. Scen'a finala a acestei drame se va vedé din resultatulu judecioiui criminalu din Zagrabia. — Contribuentii din cerculu Bosiljewa se impotrivescu cu tóta cerbici'a a platí contributiunile; si directiunea financiala a recursu la consiliulu locotenentialu pentru ajutoriu. Semnu si mai reu, déca bói'a acést'a de renitenti'a va avé multa materia contagiósa si in politica. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a. De candu s'a emanatu sen. imp. se facu incercari din partea nemtiloru autonomisti pentru cointielegere cu Boemi'a. Unii voru a sci, ca Dr. Herbst si Kaiserfeld au calatoritu la Prag'a capital'a Boemiei, numai cu scopulu acest'a. De alta parte inse diurnalistic'a dualistica si aristocratica impingu lucrulu la ultim'a tienta a loru, de a delaturá ministeriulu si a mediloci unu ministeriu dualisticu si dincolo de Lait'a. Intr'acest br. Beust de candu e numitu cancelariu imperiulu a pusu in viétia o cancelaria imp. deosebita pentru organisarea si administrarea causeloru comune imperiale, care va fi totuodata si cancelaria de cabinetu pentru ministeriulu comunu. De acésta cancelaria imp. se voru tiené conduceres prescri si tóte obiectele regimului, cari stau in legatura cu elaboratiulu unguresc despre causele comune si cu delegatiunile, precum si administrarea politiei de statu. Cá siefu alu cancel. imp. s'a si denumitu cons. aulicu de Hofmann, care cá siefu de sectiune in cancelari'a imperiala a si calatoritu cu cano. Beust la Gastein, de unde voru merge la Salzburg la intalnirea imperatiloru Austriei si alu Franciei.

Germanii, mai vertosu centralistii ma si autonomistii se afla in mare confusione din cau'a cerbicósei opuneri a federalistiloru, si mai vertosu in momentulu, candu se intunece orizontele politicu amenintiandu cu furtuna de resbelu. „Gratzer Tel.“ scrie pentru asemeni impregiurari din fundulu animei nemtiesci asié: „In adevaru, de atotputintele Dieu! noi nemtii din Aust-ri'a suntemu unu poporu nenorocitu! Noi ne aflamu taiati si ropti de catra patri'a nóstra mama cu care ne léga limb'a, datinele si o istoria de 1000 ani, pre candu consangenii nostri procedu pe calea unui viitoriu mare si fericitu! — Cine ne póte luá in nume de reu, déca ne cuprinde este odata durere de patria“, ad. de Germani'a. Aceste simtome esite chiaru si prin diurnale ne indreptatiescu a crede, cumca frigurile pentru vreunu resbelu eventualu sguduie multu chiaru si pre nemtii autonomisti, cá si pe maghiari, pentru cautarea unui asilu de scapare. Asemene vorba inse la nemti, cá si la maghiari nu se mai imputa.

„N. fr. Pr.“ da consiliu urgentu, cá se se intetiésca lucrurile de fortificari la granití'a Galitiei si la pasurile Carpatiloru din cau'a pusetiunii celei amenintatóre a Rusiei. Atat'a frica de rusi supune, ca nordulu amenintia. —

— Br. de Beust a incunosciintatu pe membrii deputatiunii, cumca alesele deputatiuni pentru pertractarea iovoielei intre dualisme se voru intr'uni in 8 Aug. in Vien'a si pe 6 fusera invitati la o conferintia preliminaria. Localu adunarii va fi biroulu casei domniloru. Din partea regimului pana la re'utórcerea br. Beust voru fi in adunare c. Taaffe si br. de Becke, ér' min. maghiaru va fi representatu prin min. Lonyai si Gorove. Lucrulu merge inainte, pana candu si pana unde se va intí slautolu absolutismului oligarchicu. —

Cralov'a 15 Iuliu v. — Vediendu concursulu publicatu in acésta fóia, pentru catedrele de desemnu si de gimnastica la gimnasiulu din Blasiu, — salutaramu cu bucuria infiintarea acestoru dóue catedre la numitoliu gimnasiu. Intr'adeveru a sositu timpulu cá si scólele Blasiului, cari pana acum mergeau mai multu pre terenulu teoreticu, se impartia de aci inainte acestu terenu cu celu practicu. Apoi nu este nici unu ramu alu cunoscintieloru umane, care se nu siba trebuintia de cunoscerea desemnului. Amploiatu, preotu, profesoru, dascalu, primariu, notariu etc., toti au trebuintia cá se siba macaru ide'a desemnului, pentrucá se póta proiectá, séu celu pucinu se scia apretiá diversele proiecte ce le vinu insinte pr. sunt diversele constructiuni, delimitatiuni, planuri de locuri, figurile necesarie la diverse esplicatiuni etc. etc.

Cu desemnulu trebue intrunita si caligrafi'a; si cá se se respandésca mai multu, trebuiesce impusa in clasile primarie (normali) si inferiórie gimnasiali cá studiu obligatu.

Nu mai pucinu folositória ba chiaru necesaria este, in timpulu nostru, si gimnastica, nu numai pentru esercitiulu corpului, dar' si in alte privintie. Se ne aducemu aminte, ca traimu in nesce timpuri cari producu mai multi Davidi cá Goliati. Unu piticu cu o prascia bine indreptata produce mai mare efectu de catu unu gigante catu arburii din munti.

Inca odata salutamu si felicitamu pre conducatorii scoleloru din Blasiu pentru acésta fericita idea, care va produce asupra tenerimei resultate imense.

Arestarea dlui Candiano in Zlatn'a a produsu in tóta Olteni'a o fórte mare indigna-

tiune. Ne este cunoscutu si renegatulu A. F., care este ultim'a remasitia, — a nobilei familie romane a Aronescilioru de Bistra. Instrumentu servile. Ori ce cei mari si tari de astadi au vrutu se scotia cu degetele altor'a castanele? Neghiobia si dela unii si dela altii. Audi a colo, — in tóta vér'a calatorescu sute si mii de straini in muntii apuseni si Transilvaniei, in muntii Abrudului, pentrucá se védia, se studieze minunile naturei, si numai romaniloru se nu le fia ertatu a o face acésta si pentru ce? pentru ca acele locuri incantatoria au fericirea de a fi locuite de frati de si loru, bravi in tóte respectele. Ce? nu ne va fi ertatu a studiá neci istori'a in faci'a locului? Vreti cá istori'a romana se fia numai proprietatea altor'a si de aci inainte? S'au dusu acele timpuri, fara de a se mai reintórce! — M.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. Alteti'a Sa Domnitoriulu insocitu de min. de resbelu si de esterne se intórse in 7 Aug. dela Rusciucu, unde visità pe Sultanulu.

— In Bucuresci s'a arangeatu primirea membriloru societatii literarie prin programu de mare distinctiune. Fia, cá acesta adunare se puna basea la o academia scientifica romana! Asié se ve ajute Ddieulu vietii popóreloru! —

— „Perseverantí'a“ ne comunica urmatóriele. In nóptea de 15 Iuliu 10 turci in dreptulu pichetului no. 101 (Turnu Magurele) cu tóta staruinti'a sentinelei de graniceri, care le strigá se nu se apropie de tiermu, desbarcara pe teritoriulu nostru. Sentinel'a dandu de veste postului granicerii in numeru de 3 mergundu la acelu vadu, gasira unu caru de sare aduso de alti 2 turci din Magorele spre alu trece in Turci'a.

Ajungundu aci, o lupta crancena se incsiera; soldatii romani se servira numai de baioneta, si dupe 10 minute turcii fura siliti se caute scapare in vasulu cei adusese, lasandu unu mortu pe uscatu.

Ce sgomotu ar' fi fostu in alte timpuri! Spatarulu ar' fi tremuratu de sórt'a ce'lu astépta, siefulu postului ar' fi fostu aspru pedepsitu pentru ca a cutezatu se insulte puterea suzerana; si astadi unu asemenea incidentu se petrece fara cá selu bage in séma nici chiar' insasi Turci'a.

La 28 Iunie o banda de unguri de peste Carpati a navalitu la satulu Brusturósa din districtulu Bacau, la o stana a locuitoriloru din acea comuna, carora leau luatu statu oile catu si pe ciobanu.

Prefectulu, dupa suplic'a D. Eugeniu Ghica, proprietaru in Comanesti, a reportatu ministriului de resbelu, care, in unire cu celu de interne, a si orenduitu o ancheta la faci'a locului. Totu intr'unu timpu s'a comunicatu casulu si Ministriului de esterne, notificandui ca Ministriulu de resbelu a luatu tóte mesurele, cá in viitoru asemenea nevaliri se fia intempinate cu puteres armata.

In catu privesce infiintiarea consuliloru, intru unu sstfelu de casu alta data se dá jalba la consulu respectivu, astadi inse se iau dispositiuni cá celu, care va mai cuteza se repete o asemenea violentia, se platésca cu viati'a temeritatea sa.

Pe catu privesce Ungari'a inse, daca acésta banda de talhari e calauz'a acelei armate, pe care unele din diarele maghiare o destinau de a aruncá óstea romana in Dunare si de a intinde regatulu sfantului Stefanu pana la marea négra, atunci o felicitamu de isbend'a sa.

Cu asemenea arme totuteauna romanulu a fostu inferioru ungurului. Daca Basta asasinà pe Mihai Vitézulu in campulu de la Turda, descadintii sei peste 268 ani fura oile romanilioru din satulu Brusturósa. Ce progresu! Si catu de lungi pinteni ar' trebui se pórte unu asemenea cavalerismu!

— Pe candu comisiunei cercetatóre din Ajud, ii aratamu adesea o deplina mirare despre erórea in care fusese indusu guvernulu maghiaru, arestandune pe unu simplu prepusu, membrii acelei comisiuni,ómeni oficiali, ne respundeau totudeauna. „Ce vrei d. Capitanu se faca si d. Péchy, daca te au denuntiatu consululu austriacu din Bucuresci? Candu te denuntia agentulu guvernului, comisariulu regescu póte sta indiferentu? gandescete si dta!?

— Acésta nu se póte, domniloru, le amu respunsu totudeuna; ca-ci, d. br. Eder este unu cavaleru si dsa nu póte face o meseria cá aceea pe care i-o atribuiti dvóstra.

— Pe onórea nóstra d. capitanu, ca esti denunciatu de consululu din Bucuresci, staruira a'mi respunde densii.

Aducemu la cunoscinti'a d. br. Eder dialogulu petrecutu intre noi si comisiune, si nu lacemu acést'a pentru a dá nationei romane o dovada despre degenerarea consulateloru, ci pentru a procurá o ocasie on. representante alu Austriei, spre a desminti asemenea calumnii respandite asupra'i.“ —

— Am pomenitu si noi despre esistinti'a unui comitetu, care s'a formatu in Romani'a pentru ajutoriulu elinilioru celoru nenorociti prin insurectiune pentru libertate; am publicatu si comunicatulu regimului Romaniei, prin care desapróba astfelu de comitete cu ouventu, ca cá statu neutralu Romani'a isi va pastrá intru tóte actiunile sale facia cu strainii acésta misiune. De atunci pana adi trecú timpu multicelu. Se mai formase si unu comitetu pentru ajutoriulu bulgariloru si tocma acuma ni se impartasiesce o relatiune a d. Paschides, prin care se dechiara desfiintarea comitetului. Coprinsulu imparta sirei e urmatoriulu:

„Asupra celoru scrise, in revist'a stimabilei dvóstra fóie, in privinti'a misiunei comitetului estraordinariu, am onóre a declará, ceea ce nici dv. nu tagaduiti, ca acestu comitetu estraordinariu n'a avutu alta intentiune decatu acelea de a putea ecsitá filantropi'a dloru arendasi, tramitiendu-o cate chile de grane voru bine voi spre usiurarerea suferintiloru refugiati din Cret'a, Epiru si Tessali'a.

Comitetulu implinindusi acésta misiune prin acelu apelu, s'a disolvatu, fiecare dintre ei implinindu datori'a lui sacra de a provocá prin grain acesto ajutoriu in grane, si de va gasi cu cuviintia a deschide in particularu o lista de subscriere.

Éra catu pentru fras'a: feroci barbari, cu care ati voitu a dá o lovire unei persóne, puse mai pre susu de ori ce banuiéla politica, dv., dle Red. a „R.“, sciti mai bine de catu ori care altulu feliulu acusariloru, arestariloru si esiliariloru regimului cadiutu, si astfeliu dintr'unu simplu apelu la umanitate ati facutu o cestiune politica si personala prin inserarea numelui on. d. C. Sutiu, sunt siliti a declará insintea opiniunei publice, ca statu pentru aceste frase: feroci barbari si altele asemenea, care ar' atinge susceptibilitatea politicei nationale romane, catu si pentru ori ce alta interpretare ce ar' voi se dea insamicii politici si domniei-vóstre apelului in cestiune, sunt gat'a si dá ori ce esplicari, declarandu-me responsabile in ori ce casu si pentru ori ce individu. Acestea am socotitu de cuviintia a ve respunde, dle Red. a „R.“, asupra banueleloru inamiciloru politici, cari ar' esploata una lucrare filantropica, si sunt sicuru, ca nu veti refusá publicarea acestui respunsu, cu atatu mai cu téma, cu catu am avutu destule ocasiuni a stimá, a respectá si a admirá frumósele si nobilele simticminte, ce ati nutritu si nutriti inca pentru nati'a elenilioru, care a fostu totudeaun'a buna voitóre catra generós'a Romania, unde dens'a a gasitu asilu in dile nefaste si negre.

Bucuresci 18 Iuliu 1867.“

Frumosu. Din Iasi avemu a impartasi o intreprindere frumósa filantropica demna de auctorii ei: Unu institutu „Stabilimentulu Santa Mari'a“, constatatoriu din unu pensionatu, unu asilu, scóla primaria cu cursu normalu si scóla de lucru se punu in viétia in Iasi supto patronarea metropolitului de catra unu comitetu compusu din mame de familia de cea mai inalta consideratiune. Aceste persóne stimabili sunt: Dómnele Agripin'a C. Storza, Aglae princes'a Rosetti, Aglae Miolescu, Catine'a A. Ghica, Catinc'a N. Ghica, Catinc'a Ioane Cantacuzino, Efrosin'a Rosetti, Efrosin'a T. Paladi, Elen'a G. Ghica, Elen'a V. Pogor, Mari'a T. Bals, Mari'a Rosetti Rosnovanu, Mari'a Catargi, Mari'a Beldiman, Mari'a Morusi nascuta Negre, Olg'a Maurogeni, Pulcheri'a Cantacuzin Pascano, Saft'a Paladi, Saft'a Sturza (Dulcesi), Smaranda N. Maurocordat, Smarand'a N. Docan, Smarand'a P. Carp, Sofi'a N. Aslan, Zoe Cantacuzin, Zoe Pogor, Zoe Negruti.

Pensionatulu este menitu pentru copilele de orce conditiune, cari vor plati o suma anuale. Pensionatulu va fi separatu de asilu si de sal'a de lucru, si acésta separatiune este necesaria, anteiu din caus'a etatiei, a conditiunei si a ocupatiuniloru diferite; alu doilea pentrucá elevele sarace, cari se educu in asilu si in sal'a de lucru, se se deprinda a cugetá ca viitoriulu loru eterna numai dela ele, si se nu póta perde o minuta din vedere, ca conditiunea loru in societate va fi aceea pre care ele isi voru creá o cu munc'a loru onesta, neavendu alta perspectiva de avere; in timpu ce, unu contactu continuu cu elevele avute din pensionatu, póte insinuá in spiritulu loru idei si aspiratiuni de traiu mai pre susu de puterile loru si cu neputintia de realisatu in viéti'a practica.

Prin acést'a nu intielegu a rumpe orce legatura de simpatia intre elevele de ambe conditiunile, si intrarea eleveloru din pensionatu in institutele de binefacere va fi acordata, inse numai cu titlu de recompensa si intr'unu modu asié, cá ele se culéga de acolo principiele despre virtutile femeii; caritatea, amórea de copilaria si simpati'a catra cele lucratóre sirmane, caror'a ele voru procurá ocupatiuni in cursulu vietiei loru.

Éra in anulu 1849, candu intorcundume din bagenaria me petrunse una dorere pana in adunculu sufletielului de romanu, pentruca, afara de dominatiunea limbei romane, ce incepuse a se redica pe terenulu pretensiunei sale, nu dedusemu de neci unu entusiasmu nationalu la neci o intreprindere marétia, si mai vertosu spiritulu de asociatiune pentru inaltiarea vietii spirituale nationale, era o planta ecsotica in Romani'a. Si totusi nemica nu redios mai curundu pe unu poporu la sublimitatea consciinti de sene decatu Reuniunile; nemica nu póte prospera mai vertosu, decatu prin unitele poteri ale asociatiuniloru. — Atunci abié incepuramu in Brasiovu prim'a Reuniune de femei romane fara osebire de locu si confesiune, cu scopu de a midiuloci o mai solida crescere in secsulu frumosu, care se varse patriotismulu, virtutea si grandetí'a strabuna in inimile plapande ale generatiuniloru viitórie, si astadi ne aflamu fortunati a vedé, ca secsulu nostru frumosu si canta glori'a si terenulu ambitiuniloru celoru marétie in asemeni reuniri spre binele intregei natiuni. Fia binecuventatu Ddieulu asociismului! ca-ce a facutu, cá se se inamoreze odata si romanulu in sistem'a acésta a salvarii nemelui si a vietii sale. — Se voru afla si preconisatori de intreprinderi de aceste marétie, care voru pregati nemurire numeloru celoru ce prin fapte de aceste se facu eterne pentru natione. Respectu, stima si adoramentu e resunetolu dela cei ce se inchina fapteloru marétie! —

Din **strainatate** atingemu astadata numai faim'a, cumca Grecii'a e resoluta a dechiará resbelu Turciei, déca nu va incetá a continuá resbelulu cu Candi'a pana la 1-a Sept. —

Publicare.

Dupa ce comun'a Lups'a s'a rescumparatu dela fostii sei Domni pamentesci, tóte regalele, precum si alodiale, asemenea si 3 terguri de tiéra dobandite din vechime, care se tienu in 3 Maiu, 18 Septembre si 11 Ianuariu cal. nou. asia dara sunt rugati toti Domnii comportori de calendare, cá in rubric'a terguriloru se specifice acuratu, acelease mai susu pomenite dile —

1—3 Antisti'a comunala din Lups'a.

Cursurile la bursa in 9. Aug. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 2 cr. v.
Augsburg	—	—	123 „ 25 „
London	—	—	126 „ 10 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ 10 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			60 „ — „
Actiile bancului	—	—	701 „ — „
„ creditului	—	—	182 „ 20 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 4. Aug. 1867:

Bani 64·50 — Marfa 65 —.

☞ Se alatura program'a internatului D. Vautier cá suplementu.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.